Expert-Grup
Independent Think-Tank

Real Economy

Monthly review of Moldovan economy and policy

Ediția 36 Februarie 28, 2013

Autorii acestei ediții:

- Ana Popa
- Adrian Lupușor
- Valeriu Prohnițchi

Realitatea Economică este o publicație economică lunară ce identifică cele mai importante evoluții economice și politice. Cititorii săi sunt decidenții de politici, directorii executivi ai companiilor locale, reprezentanții instituțiilor internaționale, ambasadelor și partidelor politice, jurnaliștii economici.

Acronimele și abrevierile utilizate:
f-a-p – față de anul precedent; f-t-p – față de trimestrul precedent; f-l-p – față de luna precedent; s-d-p – sfârșit de perioadăș T4:07- trimestrul 4 2007; Jan:2009- ianuarie 2009; BNS- Biroul Național de Statistică; ANOFM – Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă; BNM- Banca Națională a Moldovei; MDL- leul moldovenesc; ISD- invetiții străine directe; p.p.- puncte procentuale.

EXPERT-GRUP este un centru analitic independent din Moldova, a cărui misiune este de a oferi mediul propice manifestării gândirii libere și netriviale, fapt ce va permite instituției să fie un lider în furnizarea unor analize economice obiective și să promoveze în mod eficient idei și soluții inovatoare pentru problemele economice cu care se confruntă Moldova în procesul tranformării economice, dezvoltării sociale și integrării europene

Date de contact:

a.: MD-2012, Moldova, Chișinău, str. Columna 133, oficiul 1

t.: 373 22 -930014

f.: 373 22 -929994

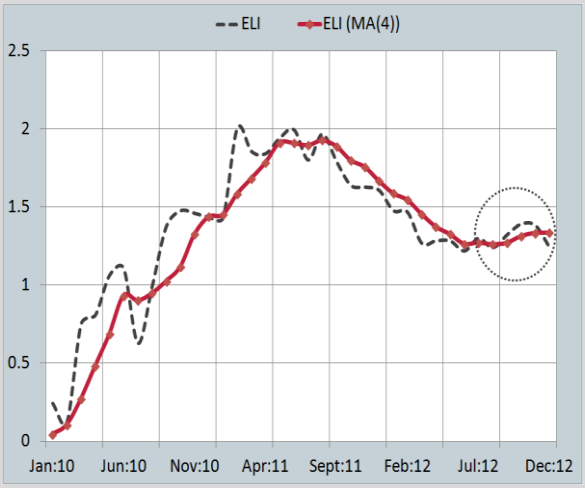
e.: info@expert-grup.org

w.: www.expert-grup.org

Notă: Acest text este o traducere. Versiunea originală a ediției în limba engleză poate fi descărcată **AICI**

Evoluția indicatorului compozit anticipator

Figura 1. Indicatorul Compozit Anticipator, media mobilă din ultimele 4 luni

Sursa: EXPERT-GRUP;

Sfârșitul anului 2012 a adus cu sine noutăți îngrijorătoare, dar în același timp optimiste în privința condițiilor macroeconomice. Partea bună a lucrurilor este că declinul economic se apropie de sfârșit. Pe de altă parte însă, perspectivele de dezvoltare sunt destul de sumbre. În decembrie 2012 Indicatorul Compozit Anticipator (ICA), a rămas la nivelul din luna precedentă, sugerând o stabilizare economică pentru viitorul apropiat. Cu toate acestea, seria nefiltrată a indicatorului a marcat un declin evident in perioada. Această volatilitate relevă o perspectivă economică incertă, care este și o provocare majoră pentru factorii de decizie in procesul de stabilire a politicilor economice și monetare. În ciuda ambiguității tendințelor macroeconomice, ameliorarea situației, așteptată pentru anul 2013 va fi influențată într-o mare măsură de creștea compensatorie a producției agricole și, într-o măsură mai mică, de îmbunătățirea condițiilor economice în UE.

Cu excepția îmbunătățirii condițiilor economice din afara țării și a condițiilor meteo din interior, la moment nu există forțe interne ce ar putea anticipa o creștere economică durabilă pentru viitorul apropiat. În decembrie 2012, toate componentele ICA, cu o singură excepție, au diminuat. Activitatea de creditare a băncilor a suferit cea mai dură lovitură, atât din cauza factorilor din partea cererii, cât și a ofertei, având în vedere aversiunea sporită a băncilor și a firmelor la riscuri. Acest fapt a provocat înrăutățirea portofoliilor de credite deoarece creditele neperformante acumulate din cauza situației dificile a debitorilor nu sunt compensate în măsură suficientă de creditele noi. Cu toate acestea, ne așteptăm că în 2013 activitatea de creditare a băncilor va reveni la o creștere pozitivă, deși moderată datorită perspectivelor economice mai bune, în comparație cu anul precedent.

O altă sursă de îngrijorare o constituie exportatorii către țările CSI. Observăm un declin economic în această regiune, precum și competitivitatea în scădere a producătorilor moldoveni pe piața rusă. În același timp, UE și-a consolidat poziția de principala piață de desfacere pentru producătorii moldoveni, confirmând și îmbunătățirea situației economice în majoritatea țărilor UE.

Totuși, această dinamică pozitivă nu s-a reflectat în volumul transferurilor bănești efectuate din străinătate (indicatori ce aproximează remiterile de peste

hotare), deoarece: (i) de obicei piața forței de muncă este inertă în raport cu fluctuațiilor ciclului economic, și (ii) în ciuda recuperării preconizate în UE, țările în care locuiesc majoritatea muncitorilor moldoveni (Italia, Spania și Portugalia), vor rămâne, cel mai probabil, în recesiune pe parcursul anului 2013.

În același timp, există 2 componente ICA care nasc optimism: (i) banii în circulație continuă să crească rapid deoarece costul de oportunitate a deținerii banilor în numerar a scăzut ca urmare a încetinirii inflației din ultimele luni, și (ii) marja bancară a diminuat la nivelul de până la criza din 2009, fiind de bun augur pentru redresarea activității de creditare în 2013.

În concluzie, indicatorul compozit anticipator sugerează că în viitorul apropiat economia moldovenească va reveni la o creștere pozitivă, dar modestă.

Key economic figures and data

Agricultura. Noi cifre evidențiază declinul puternic provocat de seceta din vara anului 2012: potrivit unei declarații oferite de Asociația Națională a Apicultorilor, între 20% și 30% din familiile de albine din Republica Moldova riscă să moară de foame[1]. Aceasta este o cifră importantă, având în vedere faptul că mierea este unul dintre puținele produse moldovenești de origine animală permise pe piețele UE. Cu toate că declarația a fost ulterior criticată de către reprezentanții Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare ca fiind falsă[2], suntem predispuși sa credem că afirmațiile ANA reflectă realitatea. În orice caz, preconizăm că în primele două trimestre, tot mai mulți agricultori vor întâlni probleme legate de hrănirea animalelor. În același timp, perspectivele pe termen mediu pentru sectorul agricol sunt încurajatoare: conform celor mai recente estimări ale Serviciului Meteorologic de Stat, rezervele de umiditate a solului prognozate pentru începutul perioadei de vegetație din 2013, reprezintă 100% - 130% din norma multianuală[3].

Industria. Potrivit celor mai recente date privind producția industrială, în 2012 capacitatea de producție a scăzut cu 3,1% f-a-p, cu unele evoluții optimiste în Dec:12, comparativ cu Noi:12. Industria minieră ne-a demonstrat încă o dată volatilitatea sa: după înregistrarea unei creșteri de 17% f-a-p în Noi:12, în Dec:12 activitatea sectorului s-a redus cu 50% f-a-p. După o perioadă lungă de creștere constantă, indicele prețurilor industriale a scăzut cu 0,8% în Ian:13, față de Dec:12.

Serviciile. În anul 2012, turismul receptor și cel emitător a crescut atât ca număr, cât și ca durată de ședere. În general, numărul turiștilor a crescut cu 5%, iar durata medie de ședere - cu 8,1%. Turismul exterior în scopuri profesionale și de afaceri a înregistrat o creștere vizibilă de 53% pentru numărul de turiști, și de 57% pentru durata medie de ședere în străinătate. Datele anuale privind comerțul și serviciile de asemenea sunt disponibile: conform acestora, comerțul cu amănuntul a înregistrat o scădere a circulației mărfurilor cu 0,5%, iar volumul serviciilor prestate populației a crescut cu 3,1%. Comerțul en gros și serviciile orientate în domeniul afacerilor au prezentat o evoluție mai negativă (-2,5% și respectiv -1,3%).

Construcții. Sectorul a evoluat negativ în 2012, volumul de construcții realizate înregistrând o scădere de până la aproximativ 4%. În timp ce construcțiile rezidențiale au evoluat pozitiv (+2,5% f-a-p), construcțiile nerezidențiale au suferit cea mai grea lovitură (-12%), lucrările de inginerie înregistrând un declin mai moderat de 1,9%.

Activitatea antreprenorială. O cifră importantă a fost publicată de către Camera Înregistrării de Stat: în 2012 existau 6273 de firme noi, înregistrate legal prin intermediul Camerei, înregistrând o scădere de la 6740 în 2011. În timp ce numărul firmelor înregistrate în Chișinău a scăzut cu 2,6%, în raioane numărul acestora s-a redus cu 13%. Datele sugerează înrăutățirea confidenței economice și a mediului de afaceri în 2012, situația fiind dificilă în special în raioanele țării. Acest fapt este demonstrat și de reducerea investițiilor în active pe termen lung cu 4,1% f-a-p.

Veniturile şi cheltuielile gospodăriilor casnice. În ultima lună a anului, numărul transferurilor din străinătate în favoarea persoanelor fizice a scăzut ușor (1%), dar creșterea a rămas pozitivă pentru întregul an, de 3,5%. Ponderea rublei rusești în totalul transferurilor a crescut până la 24% în 2012, față de 12,2% în 2011. Cota dolarului SUA a scăzut de la 42,2% la 38,9%, iar a monedei Euro - de la 41,6% la 37,1%, ceea ce sugerează rolul tot mai mare al Rusiei drept destinație-cheie pentru migranții moldoveni, așteptările pentru Euro fiind ușor negative pentru perioada2013-2014.

Finanțele publice. În Ian:13, veniturile bugetului de stat au crescut cu 7,6% f-a-p, datorită colectărilor fiscale, ce au înregistrat o creștere considerabilă de 16,2%. Acest fapt se datorează în mare parte veniturilor obținute din TVA (+15,2%), impozite directe (67,7%) și taxe vamale (18,8%). Accizele au înregistrat o creștere moderată de 3,6%, în ciuda creșterii taxelor de la începutul anului. Veniturile publice au atins doar 94% din nivelul planificat, ceea ce a fost în mare parte determinat de faptul că în prima lună a anului, doar 19,8% din granturile externe planificate au fost alocate la bugetul de stat. Aceasta ar putea servi drept semnal de îngrijorare pentru Guvern privind: (i)capacitatea locală de absorbție a granturilor străine; (ii) dificultățile financiare ale donatorilor principali din cauza situației economice dificile din întreaga lume, și (iii) finanțarea prin granturi externe nu este durabilă.

[1] "Una din fiecare a cincea familie de albine va muri înainte de noua recoltă de miere", declarația domnului Stefan Condratiuc, Președintele Asociației Naționale a Apicultorilor,pentru agenția de presă Info- Prim Neo, http://www.info-prim.md/?x=20&y=52553.
[2] "Declarațiile Președintelui Asociației Naționale a Apicultorilor sânt departe de realitate", http://www.maia.gov.md/libview.php?l=ro&idc=52&id=15456
[3] http://meteo.md/mold/zapasvlagi2013.htm

Piața muncii. Salariul mediu lunar pentru anul 2012 a fost de 3477,7 lei. Cu toate că creșterea reală a fost de 4,1%, aceasta a fost cu 2% mai mică decât nivelul prognozat pentru 2012. În Dec:12, cea mai mare creștere a fost înregistrată în administrația publică (cu 27,5% f-a-p), precum și hoteluri și restaurante (cu 21,6% f-a-p). Cu toate acestea, este puțin probabil ca situația de pe piața forței de muncă să se schimbe la începutul lui 2013, din cauza persistenței repercusiunilor secetei din anul trecut.

Prețurile. În Ian:13 indicele prețurilor de consum a crescut cu 0,8% f-l-p, datorită produselor alimentare (+1,6%), în timp ce produsele nealimentare și serviciile au avut o contribuție mult mai mică (0,4% și, respectiv, 0,3%). Acest fapt a fost determinat în mare măsură de creșterea sezonieră a prețurilor la legume și la produsele lactate. Rata anuală a inflației a crescut ușor până la 4,6%, cu principala contribuție a produselor alimentare, având în vedere impactul secetei din anul precedent. Aceasta se referă în special la fructele și legumele proaspete, care în Ian:13 au fost cu 11,5% și, respectiv, 32,0% mai scumpe, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2012.

Politica monetară. În Ian:13, factorii inflaționiști din partea costuri au continuat să predomine, inflația de bază fiind sub IPC anual (3,9%, față de 4,6%). Având în vedere cererea internă slabă și necesitatea de a asigura condiții corespunzătoare pentru recuperarea economică, Banca Națională a continuat să promoveze o politică monetară adaptivă: rata de bază a fost menținută la un minim istoric de 4,5% - cu numai 0,4% p.p. peste rata inflației așteptată pentru sfârșitul anului 2013, și cu 0,8% p.p. peste nivelului prevăzut pentru sfârșitul anului 2014. În schimb, BNM a recurs la alte instrumente pentru ancorarea așteptărilor inflaționiste: (i) operațiunile de sterilizare a excedentului de lichidități, și (ii) intervențiile pe piața internă de valută străină. Astfel, în Ian:13 valoarea certificatelor vândute de BNM a crescut cu 24,3% f-a-p, iar în Dec:12 banca națională a achiziționat echivalentul a 47,3 milioane de dolari. În linii generale, atât IPC anual actual, cât și cel planificat se încadrează în intervalul țintit de BNM, relevând optimalitatea politicii monetare curente.

Indicatori financiari. În Ian:13 volumul creditelor noi a fost cu 9,0% mai redus f-a-p, ca urmare a reducerii creditării firmelor (-21,5% în valută națională și -8,2% în valută străină). În același timp, volumul noilor credite acordate gospodăriilor a crescut simțitor: cu 32,1% (valută națională) și 32,7% (valută străină). În Ian:13, ratele medii ale dobânzilor pentru gospodării au crescut până la 14,23% pentru valuta națională și până la 8,48% pentru valuta străină; ratele dobânzilor pentru firme au scăzut ușor până la 11,59% și, respectiv, 7,63% pentru valuta națională și străină. Numărul total de depozite noi a scăzut cu 14,7%, din cauza depozitelor pe termen scurt (până la 5 luni). În consecință, structura pe scandențe a pasivelor băncilor s-a îmbunătățit, deoarece a crescut ponderea ”banilor lungi” aflați în gestiunea băncilor.

Ratele de schimb. În Ian:13 rata medie oficială de schimb a monedei naționale s-a depreciat în raport cu dolarul american cu 0,5% f-l-p. Principala cauză o reprezintă factorii interni, așa cum pe piața internațională, pe parcursul aceleiași perioade de timp, dolarul american s-a depreciat cu 1,5% în raport cu moneda euro. Motivul principal este corecția survenită după aprecierea sezonieră a leului moldovenesc în timpul sărbătorilor de iarnă. Influxurile mai mici de valută străină, în comparație cu Dec:12, au determinat Banca Națională să intervină mai puțin pe piața valutară internă. Drept rezultat, rezervele internaționale ale BNM s-au menținut aproape la același nivel, fiind în creștere cu doar 0,2% f-l-p.

Comerțul exterior. Conform estimărilor oficiale, exporturile de mărfuri din 2012 echivalează cu 2,162 miliarde de dolari, ceea ce reprezintă cu 2,5% mai puțin față de anul 2011. Importurile au fost mai rezistente în 2012, atingând valoarea de 5,213 miliarde, adică cu 0,4% mai mult decât în anul precedent. Ca urmare, deficitul comercial a atins cifra de 3,051 miliarde dolari SUA, fiind în mare parte finanțat de către remiterilor migranților. În general, UE a rămas principala destinație a exporturilor din Republica Moldova (46,9% din total), iar țările CSI au primit 42,9% din total, alte țări - 10,2%. Importurile au fost mai diversificate, cu cota-parte a UE ajungând până la 44,5% (43,5% în 2011), a țărilor CSI – 31,1% și a altor țări – 24,4%.

Principalii parteneri comerciali. Unii indicatori par a fi promițători pentru o revenire economică ce ar putea avea loc în UE: de exemplu, costurile de împrumut ale Italiei, Spaniei și Irlandei au scăzut semnificativ la mijlocul lunii februarie. La moment, unele evoluții produse în Federația Rusă reprezintă tendințe îngrijorătoare ce le observăm pe plan internațional. După cum am menționat în ediția precedentă a „Realității Economice”, în Dec:12, PIB-ul Rusiei a crescut doar cu 2,4% față de anul precedent, comparativ cu 4,6% în Ian:12. Totuși, în Ian:13, condițiile economice s-au agravat și mai mult: PIB-ul a atins o rată de creștere mai mică de 1,6% f-a-p. Procesul de stagnare reflectă consumul mai redus, ceea ce nu prevestește nimic bun pentru exportatorii moldoveni de produse alimentare și băuturi mai puțin competitive. În același timp, tot mai multe părți sunt interesate de exodul capitalului din economia

rusească. Dacă ar fi avut un climat investițional mai favorabil, Republica Moldova ar fi putut valorifica această tendință prin oferirea oportunităților investiționale pentru investitorii ruși.

Piețele globale și regionale. În timp ce uleiul Brenta a depășit un maxim local în februarie (117$/baril, față de 110$/baril în Ian:13), prețurile la cereale au scăzut. Aceasta din urmă se datorează atenuării constrângerilor privind oferta de produse agro-alimentare ca urmare a prognozelor meteorologice mai bune din principalele țări producătoare.

Evoluții-cheie de politici în februarie 2013

Evoluția politicii	Comentariu EXPERT-GRUP
1 Februarie. Federația Națională a Agricultorilor (AGROinform), care în general întrunește agricultorii de rând, a declarat că este nemulțumită de Regulamentul privind subvențiile agricole pentru 2013. Potrivit președintelui AGROinform, Valeriu Cosarciuc (fost ministru al agriculturii), regulamentul discriminează fermierii mici în raport cu cei mari.	Politica subvențiilor în agricultură reprezintă una dintre cele mai controversate probleme din politica economică a Moldovei. Lipsa transparenței și a capitalurilor proprii este rezultatul deciziilor arbitrare și neclare, adoptate de Ministerul Agriculturii în privința priorităților la subvenții. În Republica Moldova nu există un cadru legal asupra subvențiilor agricole.
2 Februarie. Pe 31 Ianuarie și 2 Februarie, BNM a emis două declarații oficiale, privind problemele actuale de la Banca de Economii(BEM). Aceasta a evidențiat faptul că începând cu anul 2011, Banca Națională a transmis avertismente repetate conducerii băncii și reprezentanților de stat din Consiliul Administrativ, în privința calității proaste a portofoliilor de credite a BEM și a consecințelor asupra rentabilității sale. BNM a menționat că în ciuda tuturor avertismentelor, nici conducerea băncii, și nici Guvernul nu au reacționat adecvat în scopul rezolvării problemelor.	BEM este o instituție fundamentală pentru sistemul financiar-bancar, având în vedere numărul considerabil de acțiuni și faptul că are cele mai multe filiale locale. Orice problemă majoră în această bancă poate răsturna cu ușurință întregul sistem. BEM are nevoie de acțiuni mai decisive și mai ample pentru a depăși această criză și pentru a evita orice repercusiuni economice majore. Pe lângă acțiunile menite să recapitalizeze banca și de a curăți bilanțul de active toxice, organele competente ar trebui să ia măsuri pentru investigarea acțiunilor și inacțiunilor de gestionare, care aduc banca într-o situație atât de dificilă.
4 Februarie. Președintele Academiei de Științe a Moldovei(AȘM), dl Gheorghe Duca, a prezentat pachetul de reforme a politicii de cercetare și dezvoltare. Pachetul include măsuri legislative propuse pentru a spori integrarea științei moldovenești în zona UE, intensificarea eficienței procesului de cercetare, sporirea impactului de cercetare și dezvoltare și îmbunătățirea formării profesionale a resurselor umane.	Inițiativa poate fi interpretată drept o mișcare preventivă pentru anticiparea aprobării guvernamentale a Strategiei de Inovare a Ministerului Economiei, până în anul 2020. Se preconizează că noua strategie va schimba în mod semnificativ regulile jocului în procesul de stabilire a priorităților de cercetare și dezvoltare și a celor de inovare, și pentru a submina influența SNC asupra politicii și distribuirii resurselor financiare.
6 Februarie. O delegație din Duma Rusească, formată din înalți reprezentanți ai partidului ”Rusia Unită”, a participat la o ”conferință internațională”, organizată la Tiraspol, pe tema armonizării legislației transnistrene cu cea rusească.	Vizita poate fi considerată un eveniment important ce reflectă o mare schimbare pentru politica externă a Transnistriei, de la încercarea de a se împăca cu Chișinăul, în ceea ce privește statutul regiunii, până la integrarea deplină în Uniunea Vamală și recunoașterea pe plan internațional.
6 Februarie. În cadrul reuniunii sale, Guvernul a discutat și a aprobat un proiect de lege privind pensiile facultative. Legea include un număr de clarificări și dispoziții menite să stimuleze dezvoltarea pensiilor private, aprofundarea pieței financiare din Republica Moldova, și asigurarea sistemelor alternative de pensii.	În scopul creării stimulentelor adecvate și creșterii popularității pensiilor private, Codul Fiscal ar trebui să asigure deductibilitatea fiscală pentru contribuțiile aduse la aceste fonduri. Menținerea discriminării fiscale a pensiilor private față de cele publice, subminează dezvoltarea pensiilor private.
7 Februarie. Banca Națională a Moldovei a emis Raportul pe Inflație. Acesta prognozează că în următorii 2 ani, inflația va rămâne la nivelul de 5% (± 1,5%p.p.). Este posibil ca contribuția produselor alimentare la variația prețurilor să scadă, în timp ce contribuția prețurilor reglementate va crește ușor spre sfârșitul lui 2014.	Ținta de inflație, relativ extinsă, stabilită de către Banca Națională a Moldovei, relevă nivelul înalt de incertitudine ce influențează Republica Moldova, atât din exterior (recesiunea economică din UE), cât și pe plan intern (impactul secetei, incertitudinile legate de reglementarea tarifelor și prețurilor prin decizii administrative).
13 Februarie. Primul ministru al Republicii Moldova, Vlad Filat, a comunicat prin intermediul unei declarații oficiale că Partidul Liberal-Democrat denunță Acordul privind crearea Alianței pentru Integrare Europeană, și i-a îndemnat pe ceilalți doi parteneri – Partidul Liberal și Partidul Democrat – să renegocieze Acordul. Acesta a invocat necesitatea ca Parlamentul să-și reînnoiască votul de încredere pentru Guvern și pentru reformarea Alianței, „care este victima grupurilor de interese, a mafiei și a elementelor criminale”. Printre condițiile-cheie solicitate de premier sunt: subordonarea ministerelor de către prim-ministru, și nu de către partidele politice; eliminarea influenței politice asupra instituțiilor justiției; pedepsirea celor responsabili pentru mușamalizarea	Acest pas a declanșat cea mai profundă criză politică din 2009. Aparent, Partidul Liberal-Democrat a decis să folosească incidentul din „Pădurea Domnească” pentru a face publică confruntarea dintre Prim-ministrul Vlad Filat și Prim-vice Speakerul Parlamentului, ce a avut loc după culise o perioadă îndelungată. În următoarele zile, după declarația Prim-ministrului, dl Plahotniuc a fost eliberat din funcție. La scurt timp după aceasta, a urmat reluarea urmăririi penale a deputaților Liberal-Democrați, iar șeful Inspectoratului Fiscal, acuzat de corupție și trafic de influență, a fost arestat. Cu toate că Partidul Democrat a solicitat demisia prim-ministrului Vlad Filat, drept condiție pentru renegocierea Acordului de Coaliție, nu credem că acest scenariu se va împlini. Cel mai probabil vom asista

Evoluția politicii	Comentariu EXPERT-GRUP
crimei ce a avut loc la o vânătoare VIP din 23 Decembrie 2012; stoparea atacurilor dirijate ale mass-media asupra „Băncii de Economii"; demonopolizarea și depolitizarea mass-media; investigarea gestionării proprietății de stat în sectoarele-cheie (telecomunicații, comerțul cu metale feroase, energetic); excluderea oricăror forme de corupere a alegătorilor.	în continuare la o confruntare permanentă, iar relațiile dintre partidele de coaliție vor rămâne reci și vor fi însoțite de dispute publice de prost gust. Parlamentul însă, nu va concedia Guvernul, în scopul evitării alegerilor anticipate. Criza politică scoate în evidență slăbiciunile fundamentale ale sistemului politic moldovenesc, și riscurile enorme ce le reprezintă pentru democrație.
16 Februarie. Prim-ministrul Vlad Filat a emis un ordin, prin care a cerut "asigurarea funcționării normale a tuturor autorităților guvernamentale și a instituțiilor subordonate". În aceeași zi, prim-ministrul a avut o întrevedere de lucru cu Ministrul de Interne, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene și cu Ministrul Finanțelor, toți fiind înaintați în funcție de către Partidul Liberal-Democrat.	Observăm ca aceste acțiuni ciudate, fac parte din amplul război politic, declanșat în urma denunțării Acordului de Coaliție de catre liberal-democrați. Bănuim că dl prim-ministru a deținut informații despre acțiunile distrugătoare, aranjate de foștii săi aliați politici, ce au avut drept scop sabotarea funcționării Guvernului („o lovitură tacită de stat").
20 Februarie. Conform informațiilor prezentate în timpul reuniunii Cabinetului de Miniștri, Planul de Activitate a Guvernului pentru 2012, a fost implementat doar în proporție de 38%. Unele ministere au înregistrat performanțe mai mici ca niciodată. Tuturor ministerelor li s-a ordonat elaborarea, timp de o săptămână, a unor planuri pentru soluționarea deficiențelor.	Aceste cifre evidențiază amploarea decalajului pe care Guvernul Moldovei trebuie să îl acopere, în scopul îndeplinirii reformelor promise pe plan intern și internațional (UE). Totuși, această auto-evaluare sinceră are loc un pic cam târziu, deoarece asemenea practici decisive au fost necesare să înceapă încă în 2011.
20 Februarie. Guvernul a aprobat hotărârea de a sprijini punerea în aplicare a Legii nr.131, din 8 iunie 2012, privind controlul de stat asupra activității antreprenoriale. Potrivit deciziei, Registrul de Stat va fi creat în format electronic, pentru asigurarea interoperabilității organelor de control de stat și pentru supravegherea acestora. Registrul ar urma să fie pus în aplicare până la 31 Octombrie 2013.	Activitatea organelor de control de stat reprezintă o temă actuală în Republica Moldova. În 2012 companiile au început să se plângă despre presiunile din partea organelor de control de stat, fapt ce afectează activitatea economică și creează condiții pentru corupție. Diminuarea presiunii din partea organelor de control de stat a fost una din promisiunile-cheie ale tuturor partidelor politice ce fac parte din Alianța pentru Integrare Europeană. Împlinirea acesteia depinde total de stabilitatea politică.
21 Februarie. „Banca de Economii trebuie vândută unui investitor strategic", a declarat dl Dorin Drăguțan, Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, în timpul audierilor parlamentare privind situația BEM. Dumnealui a mai menționat că membrii consiliului administrativ și a conducerii executive, trebuie să fie profesioniști capabili să reorganizeze banca și să recâștige încrederea clienților. Audierile au scos la iveală faptul că nu există nici un plan de acțiune care să aplaneze criza de la BEM.	Pe parcursul ultimilor doi ani, EXPERT-GRUP a pledat pentru privatizarea „Băncii de Economii", aceasta fiind unica soluție avantajoasă pentru redresarea situației. Afirmația este foarte importantă și pentru că aceasta dezvăluie conflictul încins între BNM și Guvern. Aceasta, de asemenea, evidențiază riscurile legate de modificarea conducerii băncii, propusă recent, inclusiv prin desemnarea unui reprezentant al Guvernului în Consiliul de Supraveghere, ce urmează a fi creat.
26 Februarie. În urma unor decizii alternative ale Parlamentului, Comisia Parlamentară Specială pentru investigarea situației de la „Banca de Economii", și-a început activitatea. Comisia este împuternicită să investigheze funcționarea întregului sistem bancar.	Având în vedere faptul că Comisia este dominată de reprezentanții a două partide politice, ce sunt în mod direct responsabili pentru situația actuală a „Băncii de Economii", putem interpreta acest pas drept o farsă politică, fără consecințe practice.

Anexe statistice

Tabel 1. Indicatori economici lunari

Indicatori	*Feb:12*	*Mar:12*	*Apr:12*	*Mai:12*	*Iun:12*	*Iul:12*	*Aug:12*	*Sep:12*	*Oct:12*	*Noi:12*	*Dec:12*	*Ian:13*
Producția industrială, mod. %f-a-p	-1.5	-4.0	-2.4	10.6	0.2	1.0	-5.2	-10.7	-6.0	-7.9	-3.1	n.a.
Comerț cu amănuntul, mod.% f-a-p	3.6	1.5	-3.5	0.5	0.2	1.6	1.9	-1.2	4.3	-2.6	-12.4	n.a.
Servicii prestate populației, mod.%f-a-p	-3.3	4.6	9.5	8.6	2.0	2.6	3.7	2.5	-1.8	3.5	-1.2	n.a.
Export de bunuri, mod. % f-a-p	-1.9	11.9	3.3	1.7	3.7	-9.9	-15.8	2.4	-0.4	-11.0	-14.1	n.a.
Import de bunuri, mod. % f-a-p	9.3	4.1	1.3	-2.2	-3.7	0.4	-3.3	-7.1	6.2	-3.4	-5.7	n.a.
Active oficiale de rezervă, milioane USD	2090.9	2073.6	2114.0	2043.0	2059.0	2094.3	2231.6	2326.8	2421.5	2422.4	2515.0	2519.7
Mărfuri trasnportate, mod. % f-a-p	-35.9	-27.3	0.3	24.0	23.9	23.1	-11.5	-16.2	13.9	1.4	-18.6	n.a.
Șomeri înregistrați la ANOFM, s-d-p	40355	40300	38477	34803	31722	29412	27243	25552	24609	25586	26297	n.a.
Salariul real, mod. % f-a-p	3.7	4.1	2.1	4.2	6.1	5.4	5.7	3.2	6.0	5.3	4.9	n.a.
Venituri bugetare, mod. % f-a-p	5.3	7.5	13.8	14.0	12.3	16.1	14.5	12.7	13.3	14.1	11.2	9.5
IPC, mod. % f-a-p	6.1	5.4	4.7	4.1	3.7	4.0	4.4	4.9	3.9	3.7	4.1	4.6
IPPI, mod. % f-a-p	6.6.	6.5	5.8	5.7	6.0	5.0	4.8	5.3	5.0	4.1	4.5	10.4
Rata de schimb nominal, MDL/USD, s-d-p	11.8	11.81	11.78	12.00	12.26	12.54	12.47	12.39	12.27	12.37	12.06	12.10
Bani transferați din străinătate, mod. % f-a-p	7.5	-1.6	-4.2	10.6	-7.4	4.5	3.7	-5.8	23.6	3.6	-0.9	n.a.
Agregatul monetar M2, mod. % f-a-p	15.86	13.1	12.0	11.3	11.8	14.1	18.2	21.4	20.8	23.7	27.2	n.a
Rata de bază a BNM, %	13.2	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5
Rata dobânzii la depozite bancare, % , s-d-p	6.5	7.32	7.23	7.5	7.59	7.40	7.15	7.94	7.72	7.96	8.44	8.55
Rata dobânzii la credite bancare, %, s-d-p	8.04	14.05	14.25	13.98	13.69	13.38	12.82	12.58	13.0	12.68	11.98	12.41
Credite neperformante, % din total	13.9	13.2	13.6	14.7	15.3	15.2	15.3	14.5	14.4	14.7	14.5	n.a.

Surse: BNS, BNM, calculi și estimări EXPERT-GRUP;

Table 2. Key Quarterly Indicators

Indicator	*Q1:11*	*Q2:11*	*Q3:11*	*Q4:11*	*Q1:12*	*Q2:12*	*Q3:12*	*Q4:12*
Creșterea reală PIB, mod. % f-a-p *	8.4	7.5	6.7	6.4	1.0	0.8	-0.2	-0.7(e)
Producția agricolă, mod. % f-a-p*	8.3	3.9	3.7	4.6	0.6	-2.1	-21.6	-22.4
Lucrări de construcții-montaj, mod. % f-a-p*	4.0	12.9	3.1	1.4	4.9	3.6	0.8	-1.3
Investiții în capital fix, mod. % f-a-p*	132.0	131.8	111.3	109.3	95.4	-0.6	-0.7	-4.1
Influxuri nete de ISD, mod. % f-a-p	25.8	100	-1.8	33.3	-51.3	-26.3	-68.2	n.a.
Rata șomajului, %	9.4	6.2	5.3	6.2	7.2	4.5	4.8	5.5(e)
Rata ocupării, %	34.6	41.9	42.9	38.4	34.3	40.5	41.1	38.5(e)

*Notă: * - cumulativ; (e) – estimat;*

Surse: BNS, BNM, calcule și estimări EXPERT-GRUP;